

גיליון הורים פרשת פינחס

שלום להורים היקרים, פרשת בלק הסתיימה במעשה פינחס שהרג את זמרי בן סלוא וכזבי בת צור. הקב"ה מבטיח לפינחס "הנני נתן לך את פְּרִי־שְׁלוֹם" ומייחס אותו לאהרון הכהן וזאת עפ"י הגמרא: "לפי שהיו השבטים מבזים אותו, הראיתם בן פוטי זה שפיטם אבי אמו עגלים לעבודת אלילים, והרג נשיא שבט מישראל, לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן" זכה פינחס והפך להיות כהן למרות שנולד לאחר קבלת הכהונה לאהרון ובניו והוא לא אמור היה להיות כהן על אף שהיה בנו של אלעזר.

הפרשה ממשיכה בציווי על מלחמה במדין שגרמו נזקים גדולים לעם ישראל, נערך מפקד נוסף לבני-ישראל, הקב"ה נותן את הדרך לחלוקת הארץ, נערך מפקד לשבט לוי, פנית בנות צלפחד לקבלת נחלה בארץ ישראל לאחר מות אביהם, משה צופה אל ארץ ישראל, מינוי יהושע כממשיך דרכו של משה וסדר קורבנות התמיד, השבת והמועדים.

לקראת השבת מצורפים ארבעה סיפורים:

סיפור א' – מדוע דווקא פינחס עלה בשכרו על כולם

סיפור ב' - מעשה פינחס לשם שמים

סיפור ג' – "ובני קורח לא מתו" - צאצאיו של קורח שממשיכים לעשות מחלוקת בכל דור ודור

סיפור ד' - וַתַּעֲמֶדְנָה לְפָנָי מִשָּׁה - שחכמת התורה אינה חכמה רגילה

שבוע טוב ושבת שלום

סיפור א' לשולחן שבת

מרויח רק מי שעושה לשם שמים "לִכְן אָמַר הַנְּנִי נָתַן לֹו אֶת פְּרִי־שְׁלוֹם"

בפרשת השבוע מתארת התורה את השכר הגדול שמקבל פינחס, על מעשהו הנועז – קנאת ה'. לכאורה היו כאלו שהרגו הרבה אנשים שמרדו בה', מדוע דווקא פינחס עלה בשכרו על כולם?! נראה כי מי שעושה לשם שמים ללא נגיעות אישיות הקב"ה מתגמל אותו בהתאם...

על מנת להבין מה זיכה אותו בשכר כה גדול נביא סיפור שימחיש זאת:

שמעון היה עני מרוד שהשתכר בעמל כפיו מהיד לפה. יום אחד חשקה נפשו באגרטל יפה שיפאר את ביתו. הוא אסף פרוטה לפרוטה ומשהצטבר הסכום המבוקש הוא שם פעמיו אל השוק. הוא דמיין איך יראה הבית עם האגרטל החדש, במהלך כל הדרך אל המוכר בשוק... אך דא עקא כשהגיע לא נשאר באמתחתו מאומה – הכול נמכר!

"לא נורא שמעון, תבוא בעוד שבועיים אני מקבל סחורה..." – זעק לעברו המוכר.

"מה שבועיים... אין לך משהו למכור לי?!" – התחנן שמעון.

המוכר ריחם עליו ואמר לו: "ראה יש לי אגרטל ישן מאוד – קח אותו ברבע מחיר מחדש... ובעוד שבועיים יהיה לך..."

האגרטל היה עתיק מאוד. ושמעון התנחם בו כמוצא שלל רב. שכנו העשיר ראה אותו עם כד הענתיקה והחליט לחמוד לצון, הוא קרא לעברו: "שמעון אגרטל כזה מתאים לאוצרות המלך – תן את זה למלך והוא ישמח..."

שמעון לא חשב פעמיים – "לשמח את המלך! – איזו זכות!!!" – והוא שם פעמיו היישר אל הארמון כשהוא צועק לשומרים: "הבאתי מתנה למלך!"

המלך היה המום – "אם יהודי מביא למלך מתנה – אין זה כי אם אגרטל עתיק ויקר עד למאוד!" – חשב לעצמו...

מיד הוא הורה למשרתיו להביא למיטיבו שק מלא מטבעות זהב! שמעון חזר לביתו עשיר וכעת הפך לגביר שמעון!

הוא ניגש לחברו העשיר והודה לו על העצה... העשיר היה המום. אבל ראש עסקי יש לו... הוא מיד מכר את כל רכושו וקנה כד מצופה ביהלומים ושם פעמיו אל המלך.

המלך התרגש כל כך, וחשב לעצמו: "במה אוכל לגמול טובה לאחד שהביא לי מתנה שכזו ובוודאי שלא חסר לו כלום?!..." הוא הורה למשרתיו להביא לו מחדר האוצרות משהו נדיר ויקר ערך...

לא עברו כמה דקות והעשיר יצא מהארמון עם האגרטל הישן של שמעון... מעובד מאתר <http://dvar-tora.co.il>

סיפור ב' לשולחן שבת

"לִכְן אָמַר הַנְּנִי נָתַן לוֹ אֶת פְּרִי־יְתֵי שְׁלוֹם". מובא במדרש רבה (כא, א): "אמר הקב"ה: בדין הוא שיטול שכרו". ויש להבין, מדוע מגיע לו שכר זה בדין? מבאר רבי בן ציון סנה: מעשה הקנאות לא היה מתפקידו של פינחס, ויותר מכך - המעשה היה מנוגד לחלוטין לטבעו של פינחס ולמידותיו, כי היה פינחס נכדו של אהרן הכהן, שהיה אוהב שלום ורודף שלום.

פינחס זכה בשכר כל כך גדול כיוון שמעשהו היה לשם שמים. הוא לא חשב על התועלת שתצא לו מזה אלא מה הקב"ה ירוויח מזה... ושכרו היה בהתאם...

פינחס לא נקרא כהן כיוון שנולד לפני שחילקו הכהונה, אך אחרי קנאתו את קנאת ה' זכה להיות כהן שנאמר הנני נותן לו את בריתי שלום.

מובא במדרש תנחומא שנים עשר ניסים שקרו לפינחס וכל זאת בזכות מסירות הנפש של פינחס שלא פחד שיהרג בידי שבט שמעון ועוד נאמר לשבחיו של פינחס, שלא ידע שמלאך ה' יעזור לו.

משל למה הדבר דומה:

לראש הממשלה שהלך עם המשרת - מנקה חדרים בביתו לביקור בעיירה סמוכה ללא כל ליווי נוסף. והנה בדרך תקף אותם שודד. הנער נחלץ להגן על המלך במסירות נפש גדולה. כגמול נתן לו ראש הממשלה מכיסו הפרטי סכום של מיליון ש"ח ושיבח אותו במסיבה גדולה שערך לכבודו.

לאחר מספר חודשים נשנה הדבר אך הפעם היה הותקף ראש הממשלה כאשר שומר ראשו האישי מהמובחרים של השב"כ. שומר הראש חיסל את המתנקשים במהירות רבה.

שומר הראש חשב לעצמו, בוודאי כשנגיע למשכן בית ראש הממשלה מחכה לי מסיבה תגמול יאה וחיים מאושרים...

עבר חודש, עברו חודשיים וכלום לא קרה. ניסה השומר ברמזים להזכיר לראש הממשלה וזה כאילו לא הבין... עד שהשומר אזר אומץ ואמר לראש הממשלה: "אני חייב לשתף אותך בהרגשה שיש לי... במה אני פחות טוב מהמנקה שלך?! לו עשית מסיבה ונתת לו סכום נאה, ואילו אני הצלתי אותך משני שודדים ולי לא נתת דבר. היתכן?!"

ענה לו ראש הממשלה: "יקירי, זה התפקיד שלך! לכן הוכשרת ונועדת, בשביל זה אתה מקבל משכורת. ואילו אותו נער, זה היה לפלא איך מסר את נפשו למעני שהוא לא היה חייב ולמרות שאיננו מוכשר למצבים הללו – עשה הוא מעל המוטל עליו. ואילו אתה עשית את המוטל עליך, לכן אין אתה ראוי ליחס מיוחד!..."

כן הוא הנמשל:

כך קרה בדיוק עם פינחס שנאמר: "ויקם מתוך העדה", מהי עדה? קם מעדת סנהדרין שפינחס היה שופט בתוך עדת סנהדרין ומסר את נפשו על קידוש ה' לקנאות את קנאתו בתפקיד שלא מוטל עליו ושלא הוכשר בשבילו, מה לו להתעסק עם עבריינים?! יכול היה הוא לומר: "בשביל זה יש שופטים ושוטרים שיטפלו במצבים אלו..."

אלא זה היה פלא שעשה פינחס מעל המוטל עליו ולכן אמר ה': "הנני נותן לו את בריתי שלום"

סיפור ג' לשולחן שבת מעובד מאתר <http://dvar-tora.co.il>

כפירוט משפחות בני ישראל בפרשה מוזכר חטא קרח ועדתו והעובדה "ובני קורח לא מתו". ניתן להתייחס לפסוק שבכל דור ודור ובכל קהילה וקהילה תמיד ימצאו אנשים חסרי לב... כלומר צאצאיו של קורח שממשיכים לעשות מחלוקת כל הזמן.

הגאון רבי שאול הכהן זצ"ל מג'רבא זכה לשני שולחנות, לתורה ולגדולה במקום אחד. עשיר גדול היה, וגומל חסד. ראש וראשון העושר ניסוהו מן השמים גם בניסיון העוני, ונהפך עליו הגלגל. לכל דבר שבקדושה, ותרומתו נכבדה ורבה. מכיוון שעמד בניסיון זכרו בני ג'רבא את ידו הרחבה, הוקירו את גאונותו וגדולותו בתורה, והחליטו לתמוך בו ברווחה כדי שיוכל לשבת במנוחה על התורה ועבודת ה'. אבל "בני קורח לא מתו". נמצאו נרגנים חסרי לב שטענו, כי אין הקהילה חייבת בפרנסת הרב יותר משאר העניים. נכנסו רבני טוניס בעובי הקורה, והזהירו לנהוג ברבי שאול כבוד ויקר ולהכיר לו טובה על פועלו הרב לרווחת בני הקהילה. אבל הנרגנים לא סכרו את פיהם. ופעם, כאשר רבי שאול ישב בראש אסיפת נכבדי הקהל, קם אחד והחל להתריס נגדו במילים בוטות. קם רבי שאול, שכוהן היה, ואמר: "אבקש מכל הכוהנים הנמצאים כאן, שיצאו יחד עימי". ידוע שכוהנים רבים בג'רבא. תמהו לבקשתו, אך שמעו לדבריו. רבי שאול יצא, והכוהנים עימו. כאשר יצא האחרון שבהם - נפטר אותו אדם! והבינו שהתקיים כן מאמר חז"ל שהקדוש ברוך הוא טובע עלבוננו של החכם. ורבי שאול שידע כי גורלו של הנרגן נחרץ, מנע את הכוהנים מלהיטמא באוהל המת והם נהגו מעצתו וברכתו... מיני אז נזהרו הכל בכבודו של הרב.

סיפור ד' לשולחן שבת

על בנות צלפחד נאמר: " וַתַּעֲמְדֵנָה לְפָנַי מִשֶּׁהָ אֶלְפִי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלְפָנַי הַנְּשִׂאִים וְכָל הַעֵדָה...." מאז ומעולם יהודי שנתקל בבעיה הלכתית, או שהיה זקוק לעצה טובה, פנה אל הרב, מפני שחכמת התורה אינה חכמה רגילה אלא היא עטופה בהשגחת ה' עלינו וזאת מתוך דבקות בחכמת הרב... בספר "אוצר המעשיות" מביא בהקשר לכך מעשה: מעשה שהיה באחת מערי פולניה, היו שני בחורים צעירים שעבדו שניהם ביחד זמן רב, ובכל מיני עבודות קשות ובעמל רב ואחרי זמן רב חסכו שניהם סך עשרת אלפים זלוטס, ויתיעצו שניהם מה לעשות בכדי להגדיל את הונם. ויאמר אחד לשני: היות וכבר יש לנו סכום הגון עכשיו, כדאי שנסע לערים הגדולות ולקנות מהסוחרים סחורות במחירים סיטונאים הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך 3 שהם יותר זולים ממה שאנחנו קונים פה בעירנו. וכך החליטו וכן עשו ויסעו ברכבת למחוז חפצם והיות וידוע לכל שברכבות תמיד מצוים גנבים כייסים, ויחליטו לתפור את הכסף בתוף שקית ולתופרה בתוף אבנטו של אחד מהם והשני ישגיח על חברו שלא יגנבו ממנו את כספם. והם ברכבת כל כמה דקות היו בודקים את כספם נמצא במקומו וכמה תחנות לפני מחוז חפצם והרכבת מלאה עד אפס מקום מנוסעים ודוחק גדול מאד וישאל החבר לחברו שימשש לראות את הכסף נמצא באבנטו כרגיל, וימשש והכסף איננו ויבהלו שניהם ויתחילו לחפש היטב ואין שום סימן לכסף. ויעמידו את הרכבת ויודיעו לשוטרי הרכבת על הגנבה, ויחפשו השוטרים בכל האנשים ולא מצאו דבר ולא היתה להם בררה עוד לעיכוב הרכבת ויגידו לנהג הרכבת שימשיך את דרכו. ויגיעו לתחנה הראשונה שלאחר המקרה, וירדו שני הבחורים מתוך אונס כי אין להם כסף בידם איך לחזור לעירם, ויתמרמרו מבכי שניהם ולא ידעו מה לעשות. וישאלו באותה עירה אם יש יהודים גרים בעירה הזו ויאמרו להם שיש שכונה שלמה של יהודים. וילכו לשכונת היהודים וישאלו לבית הרב, וילכו אליו והם עודם עצובים ומיואשים ועיניהם נפוחות מבכי ומהתמרמרות, ויאמר להם הרב נא לנוח ואחר כך תספרו לי מה קרה אתכם. כי לא יצא הדיבור מפיהם ויביאו להם קצת תה חם וישתו וירווח להם. ויספרו לו את כל הרעה שמצאתם, ויאמר להם: לינו הלילה פה ונטכס עצה למחר, נראה מה שהקדוש ברוך הוא ידריכנו, והאנשים לנו אותו ערב בבית הרב. למחרת בבוקר אמר להם הרב: עכשיו לכו והודיעו לעיתונים הגדולים את כל מה שקרה לכם ותגידו שנגנב לכם עשרים אלף זלוטס, ויאמרו לו: איך נשקר ונגיד עשרים אלף וזה רק עשרת אלפים וגם המשטרה רשמה ביומנה על המקרה שלנו ועל סכום הכסף שנגנב שהוא עשרת אלפים זלוטס, אמר להם אתם תעשו כמו שאני אומר לכם. ואם המשטרה תבוא ותחקור אתכם גם תגידו אותו דבר, עד שיגיעו מים עד נפש אז תודו שזה עשרה ולא עשרים אלף ואם ישאלו אתכם למה כחשתם? ואמרתם שאני נתתי לכם את ההצעה, ותראו שבעזרת השם הכל יהיה בסדר אחר כך. ויתן להם קצת כסף כדי לנסוע בחזרה ויעשו כדברי הרב, ובכל העיתונות נודע ששני יהודים נשדדו ברכבת בסכום של עשרים אלף זלוטס, והמשטרה לא יכולה לתפוס את הגנבים, והמשטרה ראתה ביומנה שהאנשים שנשדדו הודיעו קודם שהסכום שנשדד מהם היה עשרת אלפים זלוטס, ומה פתאום אומרים עכשיו עשרים אלף. והיה העניין חשוד בעיניהם וישלחו לקחת את שני הבחורים ויחקרו אותם והם עומדים בדיבורם שזה עשרים אלף זלוטס, והיו בעיניהם כחשודים ויכניסו אותם לחדר כל אחד לחוד וימשיכו לחקור אותם בכל מיני חקירות עד שלא יכלו לסבול ויודו ויספרו את הנכון שהרב הציע להם להגיד כך. תכף שלחו לקרוא לרב, וישאלו אותו האתה אמרת לאנשים האלו שישגידו עשרים אלף במקום עשרת אלפים? ויאמר להם כן, ולמה, עשית זאת? ויאמר להם: בעוד שעתים עם הוצאה שניה של העיתונות תראו את החידוש. ויחכו לצאת ההוצאה השניה ובכותרות הראשיים כתוב שבכפר פלוני ישנם הרוגים ופצועים והמשטרה גילתה חבורת שודדים שהיו שודדים את הרכבות והחבורה

היתה שולחת לפי תורנות את אנשיה לרכבות לשדוד ועכשיו הלכו ששה גנבים לשדוד שנפל עליהם התורנות והם הביאו עשרת אלפים זלוטס שהצליחו לשדוד. אבל העיתונות פרסמה על שוד של עשרים אלף, ונפל החשד על אלו ששדדו שלקחו את חצי השוד לעצמם, וכך התלקח ריב ביניהם עד שנהפך לקרב דמים שנפלו ביניהם הרוגים ופצועים והוזעקה המשטרה למקום, וכתרו את המקום והצליחה המשטרה לתפוס את כולם וכך הוחזר כספם של היהודים הנשדדים בפקחותו של הרב שעשה את זה בחכמה. מהמעשה הזה למדנו כמה טוב לשאול בעצם הרבנים שתמיד מדריכים אותנו לדרך הישרה והשם יברכם ולא יפקד מושבם, אמן.

מתכוננים לפרשה תשובות לשאלות :

בְּרִית כְּהֻנַּת עֹלָם (כה, יטו)

פרשת בלק הסתיימה כאשר פינחס הורג את האישה הישראלית שרצה להתחתן עם האישה הגויה לפני כל עדת ישראל. בזכות מעשה פינחס השיב את כעסו של הקב"ה והמגפה נעצרה.

1. כתוב בפס' "פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב חמתני" וכו' למה הוזכר להזכיר שפינחס הוא בן אלעזר בן אהרן, הרי כבר נזכר דבר זה בסוף הפרשה הקודמת? (רש"י כה,יא) לפי שהיו השבטים מבזים אותו, הראיתם בן פוטי זה שפיטס אבי אמו עגלים לעבודת אלילים, והרג נשיא שבט מישראל, לפיכך בא הכתוב ויחסו אחר אהרן
2. כתוב בפס' "פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב חמתני מעל בני ישראל בקנאו את קנאתי בתוכם" מה הפירוש "בקנאו את קנאתי"? (רש"י כה,יא) בנקמו את נקמתי, בקצפו את הקצף (ג) שהיה לי לקצוף, כל לשון קנאה הוא המתחרה לנקום (ד) נקמת דבר.
3. מה שכרו של פינחס על המעשה? (כה,יביג) ברית שלום, ברית כהונת עולם
4. פינחס זוכה לברית כהונת עולם שלא היה זכאי לה על אף שהיה נכדו של אהרן. הכהונה ניתנה רק לאהרן ולבניו שנמשחו עמו, ולילדים שיולידו אחרי שנמשחו לכהנים. אבל פינחס שנולד קודם לכן ולא נמשח, לא בא לכלל כהונה עד עכשיו. השלימו : " וְהָיְתָה לוֹ ... בְּרִית _____ תחת אָשֶׁר _____ לְאַלְקִינוּ _____ על בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (כה,יג) ברית כהונת עולם, קנא, ויכפר
5. מה היה שמם של האישה הישראלית והאישה המדינית? (כה,יד-טו) זמרי בן סלוא, כזבי בת צור

צָרֹר אֶת הַמְּדִינִים (כה, טז)

1. התורה מפרטת את תפקיד אביה של האישה המדינית כדי להודיע את שנאתן של מדינים, שהפקירו בת מלך כדי להחטיא את ישראל. מה היה מעמדו של אביה? (כה,טו) ראש אמות בית אב בְּמִדְיָן
2. לאחר שהקב"ה נתן שכרו הטוב לצדיקים (לפינחס) צוה להפרע מן הרשעים. רש"י מבאר שהקב"ה מצווה אותנו לאייב את המדינים (להפוך אותם לאויבים שלנו). איזו מילה בפסוק משמעותה לאייב? איזו מילה נרדפת יש למילה אויב? (כה,יז) צרור, צר
3. מה היו שני המעשים שעשו המדינים ובגללם עם ישראל צריך להכות אותם? (כה,יח) על דבר פעור (עבודה זרה) ועל דבר כזבי (נישואין עם גויות)

מפקד בני ישראל (כו, א-א)

לאחר המגיפה, שהפילה עשרים וארבעה אלף חללים מבני ישראל, הקב"ה מצווה לבצע מפקד מחדש. התורה מפרטת את משפחות השבטים.

1. למה ה' מונה אותם כעת (שתי סיבות) ולמה הדבר דומה? (רש"י כו,א) משל לרועה (פ) שנכנסו זאבים לתוך עדרו והרגו בהן, והוא מונה אותן לידע מנין הנותרות. דבר אחר, כשיצאו ממצרים ונמסרו למשה נמסרו לו במנין, עכשיו שקרב למות ולהחזיר צאנו, מחזירים במנין;
2. למי היו שלושה בנים ששניים מהם מתו? (כו,ה) י אליאב (אביהם של דתן ואבירם)
3. כתוב בפס' "ובני קרח לא מתו" איך בני קרח נשארו חיים? (רש"י כו,יא) הם היו בעצה תחלה. ובשעת המחלוקת הרהרו (ג) תשובה בלבם לפיכך נתבצר (ד) להם מקום גבוה בגיהנם וישבו שם (סנהדרין קי:);
4. למי מצאצאי מנשה לא היו בנים? מי היה אביו ומי היה סבו? (כו,כט-לג) צלפחד, חפר, גלעד
5. למה נזכרה "שרח" בת אשר במנין, הרי מנו רק את הבנים? (רש"י כו,מו) לפי שהיתה קיימת בחיים, מנאה כאן;
6. מה היה המנין הכולל של בני ישראל (הגברים מבין עשרים שנה ומעלה)? (כו,גא) 601730

חלוקת הארץ לשבטים (כו, נבינו)

הקב"ה מלמד את משה כיצד תתחלק הארץ לשבטים כאשר יכנסו. (כו, נב)

1. נחלת השבטים לא תהיה שווה בגודלה אלא לפי המפקד. השלימו: " לְרֵב _____ וְלַמֶּעֶט _____ נַחֲלָתוֹ " (כו, נד)
2. לְרֵב תִּרְבֶּה נַחֲלָתוֹ וְלַמֶּעֶט תִּמְעִיט נַחֲלָתוֹ
כיצד יקבעו איזה מקום בארץ יהיה לאיזה שבט? (כו, נה) גורל

מפקד שבט לוי (כו, נזיסה)

למדנו בתחילת חומש במדבר ששבט לוי נמנה לבדו ולכן גם כעת מתקיים מפקד לבני שבט לוי .

1. מאיזה גיל מונים את שבט לוי? מה היה מניין שבט לוי? (כו, סב) מבן חודש ומעלה, 23,000
2. על פי הכתוב בתורה, מדוע לא התפקדו שבט לוי בתוך מנין בני ישראל? (כו, סב) כי לא קיבלו נחלה בארץ ישראל
3. בני שבט לוי קיבלו מספר ערים ללא שטח חקלאי בתוך נחלת כל אחד מהשבטים ***** (כו, סג)

נחלת בנות צלפחד (כו, איא)

1. כתוב בפס' שהקב"ה גזר מיתה על דור חוץ מאשר כלב בן יפונה ויהושע בן נון. מדוע נסמך לעניין זה "פרשת בנות צלפחד"? (רש"י כו, סד)
אבל על הנשים (ל) לא נגזרה גזרת המרגלים, לפי שהן היו מחבבות את הארץ, האנשים אומרים נתנה ראש ונשובה מצרימה (במדבר יד, ד), והנשים אומרות תנה לנו אחוזה.

חלוקת הנחלות בארץ, נקבעה לפי הבנים במשפחה . לצלפחד משבט מנשה לא היו בנים. ולכן משפחתו לא אמורה לקבל נחלה בארץ

2. מי היו בנותיו של צלפחד? (כו, ב) מְחֵלָה נָעָה וְחֵגְלָה וּמְלֵכָה וְתַרְצֵיָה
3. בנות צלפחד אומרות "אבינו מת במדבר והוא לא היה ... בעדת קרח כי בחטאו מת ובנים לא היו לו" מה הפירוש "והוא לא היה בעדת קרח... כי בחטאו מת", ומה היה חטאו? (רש"י כז, ג) לפי שהיו באות לומר בחטאו מת, נזקקו לומר לא בחטאו מתלוננים, ולא בעדת קרח שהצו על הקב"ה, אלא בחטאו לבדו מת, ולא החטיא את אחרים (ע) עמו (שם קיח: ספרי שם), רבי עקיבא אומר, מקושש עציס (פ) היה, ורבי שמעון אומר, מן המעפילים (צ) היה (שבת צו:)
4. בנות צלפחד אומרות "למה יגרע שם אבינו ... כי אין לו בן תנה לנו אחוזה בתוך אחי אבינו" מה למדים מכך שבנות צלפחד הזכירו בדבריהם לאביהם לא היו בנים ורק אחר כך ביקשו תנה לנו אחוזה? (רש"י כז, ד) הא אם היה לו בן, לא היו (ק) תובעות כלום, מגיד שחכמניות (ר) היו:
5. משה רבינו מפנה את שאלתן לקב"ה. מה משיב הקב"ה? (כו, ז) לתת להם את נחלת אביהם
6. השלימו בתרשים כיצד תעבור הנחלה במידה ואין יורשים (כז, ח יא) בת, אח, אחי האב, שארו הקרוב

תצפית מהר העברים (כו, יביד)

1. למה נאמר כאן למשה "עלה אל העברים הוזה ... ונאספת אל עמיק" הרי מעשה זה לא נעשה כאן אלא בסוף כפי שכתוב בפרשת "וזאת הברכה"? הבא שני פירושים. (רש"י כז, יב) למה נסמכה לכאן, (ה) כיון שאמר הקב"ה נתן נתן להם, אמר, אותי צוה המקום להנחיל, שמא הותרה הגזרה ואכנס לארץ, אמר לו הקב"ה, גזרתי במקומה עומדת (במ"ד כא, ג). דבר אחר, כיון שנכנס משה (ו) לנחלת בני גד ובני ראובן, שמח ואמר, כמדומה שהותר לי נדרי, משל למלך שגזר על בנו שלא יכנס לפתח פלטיץ שלו, נכנס לשער והוא אחריו, לחצר והוא אחריו, לטרקלין והוא אחריו, כיון שבא ליכנס (ז) לקיטון, אמר לו, בני, מכאן ואילך אתה אסור ליכנס (ספרי קלד):
2. מה לומדים מהפס' "ונאספת אל עמיק גם אתה כאשר נאסף אהרן אחיך", ומדוע מזכיר כאן את הסיבה שמושה לא נכנס בגללה לארץ, הרי הדבר כבר ידוע? (רש"י כז, יג) מכאן שנתאוה (ח) משה למיתתו של אהרן.
3. הקב"ה מצווה את משה רבינו לעלות להר העברים כדי לראות את ארץ ישראל. מדוע משה רבינו לא נכנס לארץ? (כו, יד) כְּאִשֶּׁר מְרִיתֶם פִּי בְּמִדְבַר צֵן בְּמִרְיַת הַעֲדָה לְהַקְדִּישֶׁנִי בְּמִים לְעֵינַיִם

העברת ההנהגה ליהושע בן נון (כו, נז-סה)

1. מיד אחרי שנזכר כאן שה' מודיע למשה על מיתתו, משה מבקש מה' שה' יבחר איש שיהיה ממנוה על העם וידריך את העם, מה אנו למדים מכך?(רש"י כז,טו) להודיע שבחן של צדיקים, (ס) שכשנפטרים מן העולם מניחין צרכן ועוסקין בצרכי צבור
 2. למה מדמה משה את תפקיד המנהיג? (כז,יז) רועה צאן
 3. מה הפירוש שה' ימנה איש על העדה "אשר יצא לפניהם"(רש"י כז,יז) לא כדרך מלכי האומות, שיושבים בבתיהם ומשלחין את חיילותיהם למלחמה, אלא כמו שעשיתי אני, שנלחמתי בסיוחן ועוג, שנאמר אל תירא אותו (במדבר כא, לד), וכדרך שעשה יהושע, שנאמר וילך יהושע אליו ויאמר לו הלנו אתה וגו' (יהושע ה, יג), וכן בדוד הוא אומר כי הוא יוצא ובא לפניהם (שמואל-א יח, טז), יוצא בראש ונכנס בראש: כתוב בפס' "אשר יצא לפניהם ואשר יבא לפניהם ואשר יוציאם ויאשר יביאם", כיצד מפרש רש"י לפי הפירוש השני?(רש"י כז,יז) ... דבר אחר, ואשר יביאם שלא תעשה לו (ר) כדרך שאתה עושה לי, שאיני מכניסן לארץ:
 5. מה צריך לעשות משה רבינו בפני כל העדה?(כז,יח) לסמוך ידו על ראש יהושע
 6. כתוב בפס' "ויאמר ה' אל משה קח לך את יהושע בן נון" מה הפירוש שמשה צריך לקחת את יהושע, האם משה צריך לקחת את יהושע "בידיו"(רש"י כז,יח) קחנו בדברים, (ש) אשריך שזכית להנהיג בניו של מקום
 7. כתוב בפס' "וצויה אותו" על מה משה מצווה את יהושע, ואיך הוא עושה זאת?(רש"י כז,יט) על ישראל, דע שטרחנין הם, סרבנים הם, על מנת שתקבל עליך:
 8. מה הפירוש בפס' "ונתתה מהודך עליו"(רש"י כז,כ) זה קירון עור פנים
 9. כתוב בפס' "ונתתה מהודך עליו למען ישמעו כל עדת בני ישראל" מה המטרה שבני ישראל ישמעו על זאת?(רש"י כז,כ) שיהיו נוהגין בו כבוד (ה) ויראה, כדרך שנוהגין בך:
 10. כתוב בפס' "ולפני אלעזר ועמד ושאל לו במשפט האורים... על פיו יצאו ועל פיו יבאו", מתי יהושע מגיע לאלעזר כדי "שישאל לו במשפט האורים"(רש"י כז,כא) כשיצטרך לצאת למלחמה
 11. כתוב בפס' "ויעש משה כאשר צוה ה' אותו ויקח את יהושע" מה הפירוש "ויקח את יהושע"(רש"י כז,כב) לקחו בדברים (ח) והודיעו מתן שכר פרנסי ישראל לעולם הבא (ספרי קמא):
- ****משה רבינו שמח על המינוי של יהושע בן נון ועשה את ציווי ה' בעין יפה יותר ויותר ממה שנצטווה, שהקב"ה אמר לו וסמכת את ידך (יד אחת), והוא עשה בשתי ידיו, ועשאו ככלי מלא וגדוש, ומלאו חכמתו בעין יפה****

קורבנות התמיד, השבת והמועדים (כת, א'לט)

בפרשת "שלח לך" למדנו שהקורבנות היו מובאים עם מנחת סולת מעורבת(בלולה) בשמן זית ובנוסף היו מביאים גם יין לנסך לכל אחד מסוגי הקורבנות: פר, איל וכבש. כעת התורה מפרטת את קורבנות הציבור במהלך השנה. (המידות בימינו לפי הרמב"ם עשרון=עשירית האיפה הוא קצת יותר מ' 2 ליטר, הין = קצת פחות מ' 4 ליטר)

קורבן התמיד

הקורבן הראשון נקרא קורבן התמיד שמוקרב בכל יום בשנה (גם בחגים)

1. מתי מוקרבים קורבנות התמיד בכל יום? (כח,ד) אחד בבוקר ואחד בערב
2. השלימו את הטבלה (כח,ד-ח)

שם הקורבן/מועד	בע"ח לקרבנות	מנחה	
		כמות סולת	כמות השמן למנחה
קרבן תמיד של שחר	כבש בן שנה	עשירית האיפה(עישרון)	רביעית ההין לכל כבש
קרבן תמיד של בין הערביים	כבש בן שנה	עשירית האיפה(עישרון)	רביעית ההין לכל כבש

3. מה הפירוש "אשה ריח ניחח לה"(רש"י כח,ח) נחת רוח לפני, שאמרתי ונעשה רצוני:

למדנו את הציווי על קורבן התמיד בפרשת תצווה אך הוא היה לשבעת ימי המילואים בחנוכת המשכן וכעת הציווי הוא לדורות

קורבן מוסף שבת

1. בנוסף לקורבן התמיד שהיו מקריבים בכל יום, בשבת היה קורבן מוסף המיוחד לאותו היום. השלימו את הטבלה (כח, ט"ז)

שם הקורבן/מועד	בע"ח לקרבנות	מנחה	
		כמות סולת	כמות השמן למנחה
קורבן מוסף שבת	שני כבשים	עשרון לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש
כמות י"ן לנסך			כמות י"ן לנסך

כתוב בתורה "עלת שבת בשבתו" ונלמד שאם לא הקריבו בשבת אחת, לא ניתן להקריב פעמיים בשבת השניה

- מה הפירוש "עלת שבת בשבתו", אם לא הקריבו בשבת אחת האם יוכלו בשבת הבאה להקריב כפול? (רש"י כח, ז) ולא עולת שבת בשבת אחרת, (ב) הרי שלא הקריבו בשבת זו, שומע אני יקריב שתים לשבת הבאה, תלמוד לומר בשבתו, מניד שאם עבר יומו בטל קרבנו
- מה הפירוש "עלת שבת בשבתו על עולת התמיד"? (רש"י כח, ז) אלו מוספין, לבד אותן שני כבשים של עולת התמיד. ומניד שאין קרבין אלא בין שני (ג) התמידין (ספרי קמד), וכן בכל המוספין נאמר על עולת התמיד לתלמוד זה:

קורבן ראשי חודשים

1. השלימו את הטבלה

שם הקורבן/מועד	בע"ח לקרבנות	מנחה	
		כמות סולת	כמות השמן למנחה
ראש חודש	שני פרים	שלושה עשרונים לכל פר	חצי ההין לכל פר
	איל	שני עשרונים לאיל	שלישית ההין לכל איל
	7 כבשים	עשרון לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש
	שעיר עיזים		
	כמות י"ן לנסך		

2. מה הפירוש "זאת עולת חדש בחדשו"? (רש"י כח, יד) שאם עבר יומו בטל קרבנו, ושוב אין לו תשלומין

בקרבן מוסף של ראש חודש והמועדים מובא גם שעיר עיזים לכפר על טומאת מקדש וקדשיו (על כניסת אדם למשכן/מקדש בשוגג כאשר הוא טמא או אכילת קורבן בטומאה)

3. כתוב בפס' "על עולת התמיד יעשה ונסכו" האם מדובר בנסכו של השעיר או של עולת התמיד? (רש"י כח, טו) אין ונסכו מוסב על השעיר, (כ) שאין נסכים לחטאת:

פסח

- מתי חל חג פסח? (כח, טז) ובחדש הראשון בארבעה עשר יום לחדש
- מתי חל חג המצות וכמה זמן? (כח, יז) ובחמשה עשר יום לחדש הזה חג שבועת ימים
- כתוב בפס' "והקרבתם אשה עלה לה" פרים בני בקר שנים ואיל אחד ושבעה כבשים בני שנה" כנגד מה מביאים "פרים" "איל" ו"כבשים"? (רש"י כח, יט) פרים. כנגד אברהם, שנאמר ואל הבקר רץ אברהם (בראשית יח, ו): איל. כנגד אילו של יצחק: כבשים. כנגד יעקב, והכשבים הפריד יעקב (שם ל, מ).
- השלימו את קורבנות המוסף המובאים בחג המצות (כח, יט-כה)

שם הקורבן/מועד	בע"ח לקרבנות	מנחה	
		כמות סולת	כמות השמן למנחה
שבעת ימי פסח	שני פרים	שלושה עשרונים לכל פר	חצי ההין לכל פר
	איל	שני עשרונים לאיל	שלישית ההין לכל איל
	7 כבשים	עשרון לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש
	שעיר עיזים		
	כמות י"ן לנסך		

שבועות – יום הביכורים

בחג השבועות הייתה מתחילה תקופת הבאת הביכורים למקדש מהפירות החדשים ותקופת הביכורים נמשכה עד חודש כסלו (לכל פרי תקופת ההבשלה שונה) (כח,כו)

1. השלימו את קורבנות המוסף המובאים בחג השבועות (כח,כז-לא)

שם הקורבן/מועד	בע"ח לקרבנות	מנחה	
		כמות סולת	כמות השמן למנחה
שבועות/ יום הביכורים	שני פרים	שלושה עשרונים לכל פר	חצי ההין לכל פר
	איל	שני עשרונים לאיל	שלישית ההין לכל איל
	7 כבשים	עשרון לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש
	שעיר עיזים		

ראש השנה

- מתי חל ראש השנה? (כט,א) ובחודש השביעי באחד לחודש
- השלימו את קורבנות המוסף המובאים בראש השנה, (בבב)
- כיצד נקרא ראש השנה בתורה? (כט,א) יום תרועה

שם הקורבן/מועד	בע"ח לקרבנות	מנחה	
		כמות סולת	כמות השמן למנחה
ראש השנה	פר אחד	שלושה עשרונים לכל פר	חצי ההין לכל פר
	איל אחד	שני עשרונים לאיל	שלישית ההין לכל איל
	שבעה כבשים	עשרון לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש
	שעיר עיזים		

יום הכיפורים

למדנו בפרשת "אחרי מות" על עבודת הכהן הגדול ביום הכיפורים אך בנוסף מובאים קורבנות נוספים שהם חובת היום.

- מתי חל יום הכיפורים? (ז, כט) ובקשור לחודש השביעי
- השלימו את קורבנות המוסף המובאים ביום הכיפורים

שם הקורבן/מועד	בע"ח לקרבנות	מנחה	
		כמות סולת	כמות השמן למנחה
יום הכיפורים	פר אחד	שלושה עשרונים לכל פר	חצי ההין לכל פר
	איל אחד	שני עשרונים לאיל	שלישית ההין לכל איל
	שבעה כבשים	עשרון לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש
	שעיר עיזים		

סוכות

מדברי חז"ל למדנו שהקורבנות של סוכות הם כנגד אומות העולם כדי שלא יקלקלו את העולם.

- מתי חל חג סוכות? (כט,יב) ובקמטה עשר יום לחודש השביעי
- השלימו את קורבנות המוסף המובאים בכל יום מימי הסוכות? (כט,יג-לד)

שם הקורבן/מועד	בע"ח לקרבנות	מנחה	
		כמות סולת	כמות השמן למנחה
יום א' של סוכות	13 פרים	שלושה עשרונים לכל פר	חצי ההין לכל פר
	2 אילים	שני עשרונים לאיל	שלישית ההין לכל איל
	14 כבשים	עשרון לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש
	שעיר עיזים		

12 פרים	שלושה עשרונים לכל פר	חצי ההין לכל פר	חצי הין לכל פר
2 אילים	שני עשרונים לאיל	שלישית ההין לכל איל	שלישית ההין לכל איל
14 כבשים	עשרון לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש
שעיר עיזים			
11 פרים	שלושה עשרונים לכל פר	חצי ההין לכל פר	חצי הין לכל פר
2 אילים	שני עשרונים לאיל	שלישית ההין לכל איל	שלישית ההין לכל איל
14 כבשים	עשרון לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש
שעיר עיזים			
10 פרים	שלושה עשרונים לכל פר	חצי ההין לכל פר	חצי הין לכל פר
2 אילים	שני עשרונים לאיל	שלישית ההין לכל איל	שלישית ההין לכל איל
14 כבשים	עשרון לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש
שעיר עיזים			
9 פרים	שלושה עשרונים לכל פר	חצי ההין לכל פר	חצי הין לכל פר
2 אילים	שני עשרונים לאיל	שלישית ההין לכל איל	שלישית ההין לכל איל
14 כבשים	עשרון לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש
שעיר עיזים			
8 פרים	שלושה עשרונים לכל פר	חצי ההין לכל פר	חצי הין לכל פר
2 אילים	שני עשרונים לאיל	שלישית ההין לכל איל	שלישית ההין לכל איל
14 כבשים	עשרון לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש
שעיר עיזים			
7 פרים	שלושה עשרונים לכל פר	חצי ההין לכל פר	חצי הין לכל פר
2 אילים	שני עשרונים לאיל	שלישית ההין לכל איל	שלישית ההין לכל איל
14 כבשים	עשרון לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש
שעיר עיזים			

4. כמה פרים מקריבים בסוה"כ בחג הסוכות? (רש"י כ"ט, יח) פרי החג שבעים הם, כנגד ע' אומות עובדי גילולים שמתמעטים והולכים סימן כליה להם, ובימי המקדש היו מגינין עליהם מן היסורין (סוכה נה):
5. כמה כבשים מקריבים בחג וכנגד מי הם ומדוע? (רש"י כ"ט, יח) כנגד ישראל שנקראו שה פזורה (ירמיה נ, ז), והם קבועים, ומניינם תשעים ושמונה, לכלות מהם תשעים ושמונה קללות שבמשנה תורה.

שמיני עצרת

מובא במדרש ביאור על קורבנות שמיני עצרת לאחר שבועת ימי הסוכות:

משל למלך ששעשה סעודה שבועה ימים, וזמן כל בני המדינה בשבעת ימי המשתה. בין שעברו שבועת ימי המשתה, אמר לאוהבו, כבר יצאנו ידי חובתינו מכל בני המדינה. נגלגל אני ואתה במה שתמצא, בליטרא של בשר או ליטרא של דג או ירק. כך הקדוש ברוך הוא אמר לישראל, כל קרבנות שהקרבתם בשבעת ימי החג, על אמות העולם הייתם מקריבים. אבל ביום השמיני, נגלגל אני ואתם במה שאתם מוצאים, בפר אחד ואיל אחד.

6. השלימו את קורבנות המוסף המובאים בשמיני עצרת (כ"ו, לו)

שם הקורבן/מועד	מנחה		בע"ח לקרבנות
	כמות השמן למנחה	כמות סולת	
שמיני עצרת	פר אחד	שלושה עשרונים לכל פר	חצי הין לכל פר
	איל אחד	שני עשרונים לאיל	שלישית ההין לכל איל
	7 כבשים	עשרון לכל כבש	רביעית ההין לכל כבש
	שעיר עיזים		